

ToP¹⁴³

Transit: efektivní, konzistentní a kvalitní překlad

- ▶ Nižší náklady a menší časová náročnost na překlady a lokalizaci
- ▶ Rychlejší návratnost investice
- ▶ Pracovní platforma pro veškeré projekty v oblasti překladu a lokalizace ve všech formátech a ve všech jazycích
- ▶ Zajištění kontroly nad výsledky překladu a práce s terminologií
- ▶ Podpora standardních a výměnných formátů (např. pro projektové balíčky z SDL Trados, SDL WorldServer a MemoQ, XLIFF atd.)
- ▶ Flexibilní licenční modely (lokální licence, plovoucí licence, časově omezená licence, IaaS, SaaS)
- ▶ Celosvětová síť podpory
- ▶ Vysoká úroveň kvality překladu díky neustále dostupnému kontextu a terminologii
- ▶ Morfologická podpora pro více než 80 jazyků a jazykových variant
- ▶ Intuitivní práce s formátovacími znaky díky chytrému systému markupů
- ▶ Duální konkordantní vyhledávání jak ve výchozím, tak v cílovém jazyce
- ▶ Synchronizované náhledy pro všechny typy projektů
- ▶ Návrhy překladů z překladové paměti a systému strojového překladu ve stejném editoru
- ▶ Převod hlasového záznamu na text

www.star-group.net

paha@star-group.net

+420 233 355 377

+420 608 320 100

Obsah

Nové členky a noví členové	4
Vítáme nové kolegy a kolegyně!	4
Foto z obálky	4
Jarní balíček JTP 2022	5
Krizová linka pomoci pro tlumočníky a překladatele	6
Zapojení tlumočnicků a překladatelů do pomoci ukrajinským válečným uprchlíkům <i>E. Jiráková</i>	7
Z translátologické bibliografie <i>I. Čeňková</i>	8
Zhruba 180 Kč za hodinu, často až měsíce po odevzdání překladu <i>Překladatelé Severu</i>	10
Slovník roku 2020–2021	11
Soudní překlad(atel) v době digitalizace <i>L. Bervidová, I. Maertens, P. Pham, P. Pilch, M. Surovčák</i>	15
Norové se obávají o budoucnost odborné norštiny <i>B. Stejskalová</i>	16
Osvobození přišlo také od západu <i>B. Balcar</i>	17
Problematika vymezování chyb v tlumočení mezi mluveným jazykem a znakovým jazykem <i>N. Dingová</i>	18
Proč jsem se nestala tlumočnicí <i>J. Schmidtová</i>	20
Pozvánka na jarní jeronýmský výlet do Sázavského kláštera <i>A. Šourková</i>	21
Dále vyšlo, nebo vyjde... <i>A. Šourková</i>	22
Příloha: Manifest AVTE o strojovém překladu	

Noví členové a členky JTP

Lucie Butcher
Martina Donzello
Jitka Gryčová
Miroslava Havelková
Jasmin Valentina Hrádková-Kölln
Petra Klaiss
Marcela Kunešová
Ina Maertens
Lenka Nagyová
Radka Pavlíčková
Štěpánka Pivovarníková
Tereza Poledníková
Ester Prokešová
Petra Querol y Saez
Matyáš Staněk
Vojtěch Ulrich
Anežka Vašková
Sandra Vlanić
Miroslav Zelený
Jasmina Žarkovič

FOTO Z OBÁLKY

Ze zasedání poroty 28. ročníku soutěže Slovník roku. Na obálce i zde v živé diskusi Petra Kameníková za Komoru soudních tlumočnicků ČR a Lukáš Novák, místopředseda Obce překladatelů. Výsledky snažení poroty a další informace o soutěži na str. 11.

Vítáme nové kolegy a kolegyně!

Těší nás, že se v novém roce tolik z vás rozhodlo rozšířit řady členů JTP. Dovolte nám, abychom připomněli otevřené i privátní komunikační kanály, jež mohou členové JTP využívat.

- Primárním zdrojem informací jsou webové stránky www.jtpunion.org, kde má každý člen zřízený vlastní profil, včetně odkazů, prokliků a všech nezbytností moderní doby.

Pak tady máme

- Časopis ToP (Tlumočení-překlad) – čtvrtletník pro členy a předplatitele – mohou si jej stahovat v zaheslované členské části webových stránek. Přináší novinky ze světa překladu a tlumočení nejen v českém rybníčku, ale i v zahraničí.

Dalším kanálem je

- Zpravodaj_JTP – ten rozesíláme mailem všem členům a upozorňujeme je na zajímavé aktuality, lze jej též stahovat v zaheslované části stránek.

Na sociálních sítích nabízíme:

- Stránku JTP na facebooku @Jednota tlumočnicků a překladatelů;
- CzAVT, titulkáři, či audiovizuální překladatelé mají diskusní fórum zřízené na Discordu.

Dále pak uzavřená

- @Skupina pro členy Jednota tlumočnicků a překladatelů, sloužící ke komunikaci přihlášených členů JTP na Facebooku.
- V neposlední řadě využíváme mailovou diskusní skupinu jtp_obecne@googlegroups.com, opět pro členy, kteří se do ní rozhodnou přihlásit;

a nechybí nám ani profil na LinkedIn

- <https://www.linkedin.com/in/jednota-tlumocniku-a-prekladatelu-36a88833>
- Nakonec chceme připomenout, že si v rámci členství můžete stáhnout nové logo JTP a užívat ho ve své profesní prezentaci.

WELCOME – BIENVENUE – WILLKOMMEN
ТАВТАЇ МОРИЛІНО УУ – DOBRODOŠLI – VÍTEJTE

Jarní balíček JTP

Program pro mladé a začínající
tlumočníky a překladatele a nejen pro ně

V sobotu 9. dubna 2022 od
10.00 prezenčně v K-centru,
Senovážné nám. 23,
Praha 1 a hybridně též na
platformě Zoom.

10.00

Příprava na tlumočení

Veronika Sejkorová

Příprava na tlumočnickou zakázku pro začínající tlumočníky. Jak k zakázce přijít, jak se na ni připravit, na co nezapomenout a jak se jí zhostit tak, abyste nepřišli o tu příští.

11.00

Jak nastartovat svůj hlas

Ing. Marta Uhlířová

Je hlas vaším pracovním nástrojem? Ale čas od času vám není oporou, trémou se klepe, nejste dost slyšet, z delšího mluvení vás bolí v krku nebo mluvíte příliš rychle, a ještě k tomu drmolíte, zpozorněte. Přesně pro vás je určena tato přednáška.

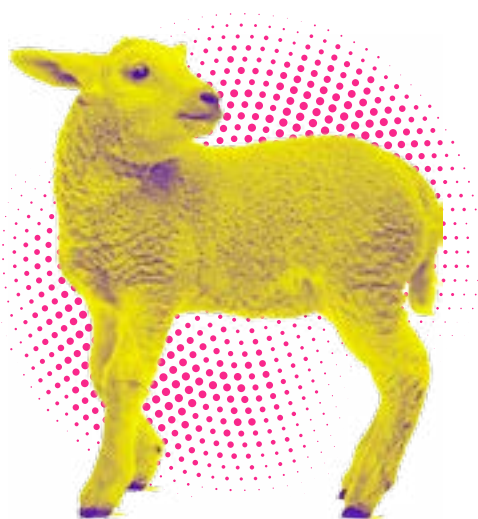
Přednáška bude kombinací teorie a praxe. Povím vám, jak to v našem těle s hlasem je. Jaké nástroje má naše tělo k tomu, aby hlas z nás vyšel ven s lehkostí. A ještě k tomu zněl plně, silně a zvučně. A zaměříme se na základní nástroj pro práci s hlasem, což je dech. Teoreticky a hlavně i prakticky.

12.00

Jak fakturovat do zahraničí

Alžběta Malkovská

Pracujete pro zahraniční klienty? Víte, jaké náležitosti má mít faktura pro zahraniční subjekt? Víte, kdy je třeba se přihlásit jako identifikovaná osoba a jaké jsou její povinnosti? Pracujete pro klienty mimo EU a nevíte, jaký nejlepší způsob platby honoráře zvolit? Toto vše a mnohem více se dozvíte v příspěvku ohledně fakturace do zahraničí.

13.00–13.30

přestávka

13.30

SOUND

PhDr. ThBc. Tomáš Svoboda Ph.D.

Vyhlášení výsledků a předání cen soutěže SOUND – Soutěž JTP o nejlepší diplomovou / bakalářskou práci v oboru translatoologie.

14.00

Nová norma o posteditingu

PhDr. ThBc. Tomáš Svoboda Ph.D.

ČSN ISO 18587 Překladatelské služby – Posteditace výstupů strojového překladu – Požadavky.

15.00

Posteditace mezi angličtinou a češtinou

Mgr. Klára Kopecká

Autorka dipl. práce *Kategorizace úprav strojového překladu při posteditaci: jazyková kombinace angličtina-čeština* pohovoří na téma své diplomové práce.

Počet míst

prezenčně max. 70 míst,
online omezeno licenčními podmínkami
platformy Zoom (**max. 90 míst**)

Cena

500 Kč
400 Kč členové Komory soudních tlumočnicků ČR
250 Kč studenti (studium nutno doložit – skenem či xeroxem dokladu o studiu)
Zdarma členové JTP, ASKOT, ČKTZJ.

Registrace

nutná – mailem na adrese
jtp@jtpunion.org.

Platební údaje pro bankovní převody

platby z České republiky: č. ú.
2800245144/2010 FIO Banka
platby ze zahraničí: SWIFT/BIC:
FIOBCZPPXXX, IBAN: CZ50 2010 0000
0028 0024 5144

Do zprávy pro příjemce uveďte své **jméno a příjmení** a text „**Balíček 2022**“. Z organizačních důvodů žádáme účastníky, kteří si přejí vystavit fakturu, o zaslání fakturačních údajů zároveň s přihláškou. Zahraničním subjektům fakturu vystavit nemůžeme. Vystavujeme pouze potvrzení o provedení platby. V případě storna účasti méně než 3 dny před konáním kurzu nejsme z organizačních důvodů schopni účastnický poplatek vrátit.

Přihlášky a úhrady přijímáme až do naplnění kapacity, nejpozději do 6. 4. 2022.

Krizová linka pomoci pro tlumočníky a překladatele

227 272 225

Provoz linky je 8–22.00 hod., po–ne.

Sebepéče je součástí profesionální
činnosti tlumočníka.

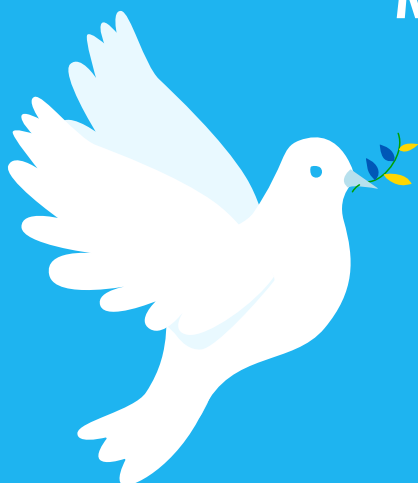
Vyrovnavání se současnou situací
není jednoduché.

Linka je určena těm, kteří:

jsou vystaveni velkému stresu, náročným
situacím během tlumočení, vyslechli a sdíleli
mnoho těžkých příběhů a jsou se svou bolestí
a obavami sami, mají vztek a potřebují lidské
sdílení, chtějí sdílet své emoce. Nečekejte,
až se zhroutíte. Nechte si pomoci.

Linka je tu pro vás.

Můžete sdílet těžké chvíle.

NÁRODNÍ
CENTRUM
OŠETŘOVATELSTVÍ
NCO + NZO
NELÉKAŘSKÝCH
ZDRAVOTNICKÝCH
OBORŮ

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Zapojení tlumočnicků a překladatelů do pomoci ukrajinským válečným uprchlíkům

Od začátku invaze ruské armády na Ukrajinu vzrostla v ČR rapidně poptávka po službách tlumočnicků a překladatelů, kteří pracují s ukrajinštinou a ruštinou.

V reakci na novou situaci jsme na webových stránkách Jednoty tlumočnicků a překladatelů vytvořili novou sekci **UKRAJINA**, kde najdete dostupné glosáře, slovníky, strojové překladače, výzvy pro tlumočnické a překladatelské rady a tipy pro dobrovolníky, nabídky školení a kurzů, odkaz na intervenční krizovou linku pro tlumočnické a další.

Komunitní tlumočnické jsou v současné situaci vystaveny značné psychické náročnosti práce a je třeba počítat s tím, že potřebují **podporu a psychohygienu**, což potvrzují renomované studie (**Emotional and psychological impact of interpreting for clients with traumatic histories on interpreters: a review of qualitative articles – White Rose Research Online**).

Jednota tlumočnicků a překladatelů proto ZDARMA nabídla tlumočnickům školení o psychohygieně.

První běh **školení o psychohygieně pro tlumočnické** proběhl již 11. března formou online. Pro velký úspěch bude přednáška opakována již v pátek **1. dubna v 16 hodin**, tentokrát v hybridní formě: prezenčně v K-centru na Senovážném náměstí 23 v Praze 1 a zároveň online na platformě Zoom. Přednášející Adriana Dergam laskavě poskytla **powerpointovou prezentaci** všem tlumočnickům. Najdete ji též v záložce Ukrajina na webu JTP.

Adriana Dergam je od roku 2000 členkou španělské neziskové organizace Psychologové bez hranic (Psicología sin Fronteras). Vystudovala psychologii v Madridu se stážením v Moskvě na MGU. Svou profesionální kariéru začala v neziskové sféře, jako free-lance tlumočnice/překladatelka a v médiích. Přispívala do odborných článků o překladatelství, psychologii nebo humanitární pomoci. V letech 2001–2002

pracovala po druhé čečenské válce na Kavkaze ve vzdělávacích a psychosociálních programech. Od té doby zastávala různé pozice v českých a zahraničních médiích (ČT, mexická Televisa), v nevládních i akademických institucích a v soukromém sektoru v Evropě, Rusku a na Blízkém Východě. Dnes pracuje v podnikatelské a akademické sféře a je mimo jiné aktivní též v neziskové novinářské organizaci PCMS.

Ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví, Národním centrem ošetrovatelství a Systémem psychosociální intervenční služby zajistila Jednota tlumočnicků a překladatelů **krizovou telefonní linku**, kam se mohou tlumočnické ZDARMA obrátit, když cítí, že jsou vystaveni náročným situacím a potřebují podporu. Linka je v provozu denně od 8.00 do 22.00. Leták naleznete na předchozí stránce i na webu JTP.

Studentka Ústavu translologie FF UK **Karolína Sýkorová** vypracovala na základě vlastní zkušenosti a poznatků z dobrovolnické práce tlumočnice v asistenčním centru, ve světle studia překladatelství a tlumočnickví, soupis tipů a rad, určený zejména tlumočnickům z řad laiků, kteří chodí pomáhat do asistenčních center pro ukrajinské uprchlíky. Její **Manuál pro dobrovolníky, kteří tlumočí v asistenčních centrech** naleznete též v sekci Ukrajina na webu JTP.

Začínajícím překladatelům a studentům, ale nejen jim, vřele doporučujeme **Jarní balíček JTP**, den plný praktických přednášek pro začínající

tlumočnické a překladatelské, jenž proběhne v sobotu 9. 4. 2022. Program najdete zde na straně 5.

Vzhledem k aktuálním potřebám připravujeme na 3.–4. června 2022 **speciální dvoudenní kurz** vycházející z potřeb frekventantů překladatelských kurzů ve státní jazykové škole, směřujících ke státní zkoušce překladatelské. Kurz zaměřený na proces překladu, překladatelské metody, proces rešerše a překlad do nemateřského jazyka, povede zkušený vyučující Ústavu translologie FF UK **PhDr. David Mraček, Ph.D.** Doporučujeme všem, kteří dobře ovládají jazyk a rádi si doplní translologické znalosti.

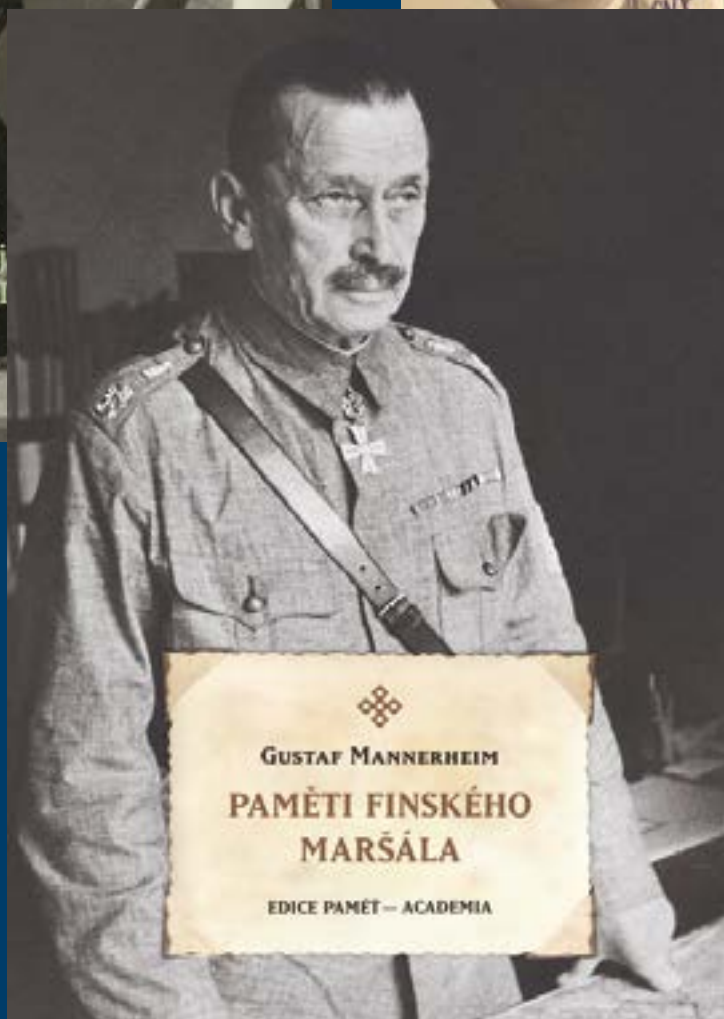
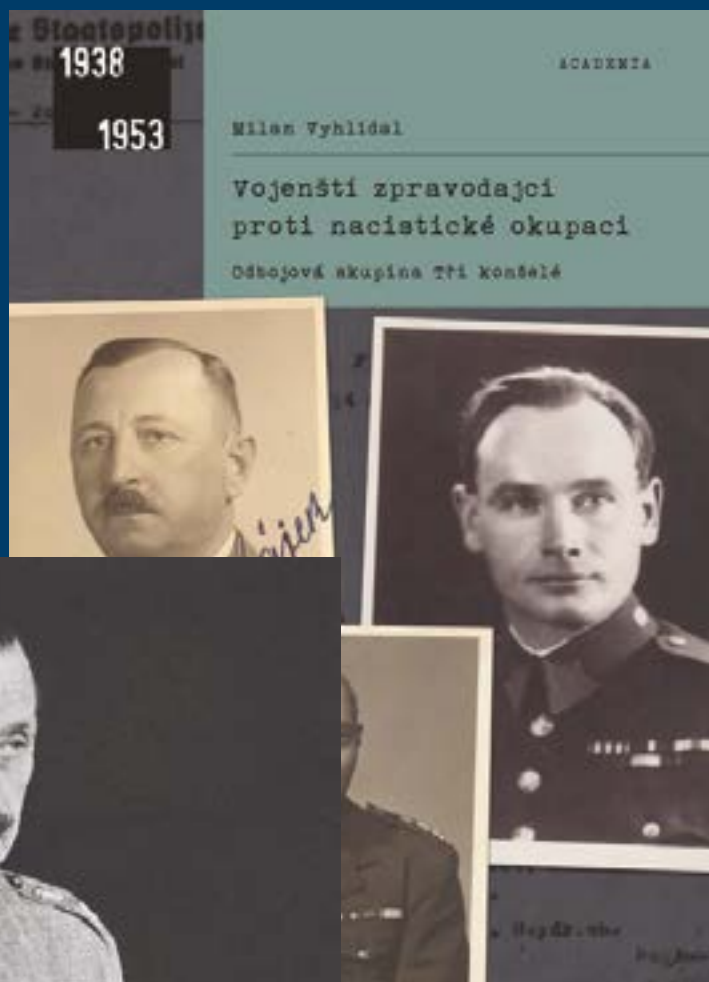
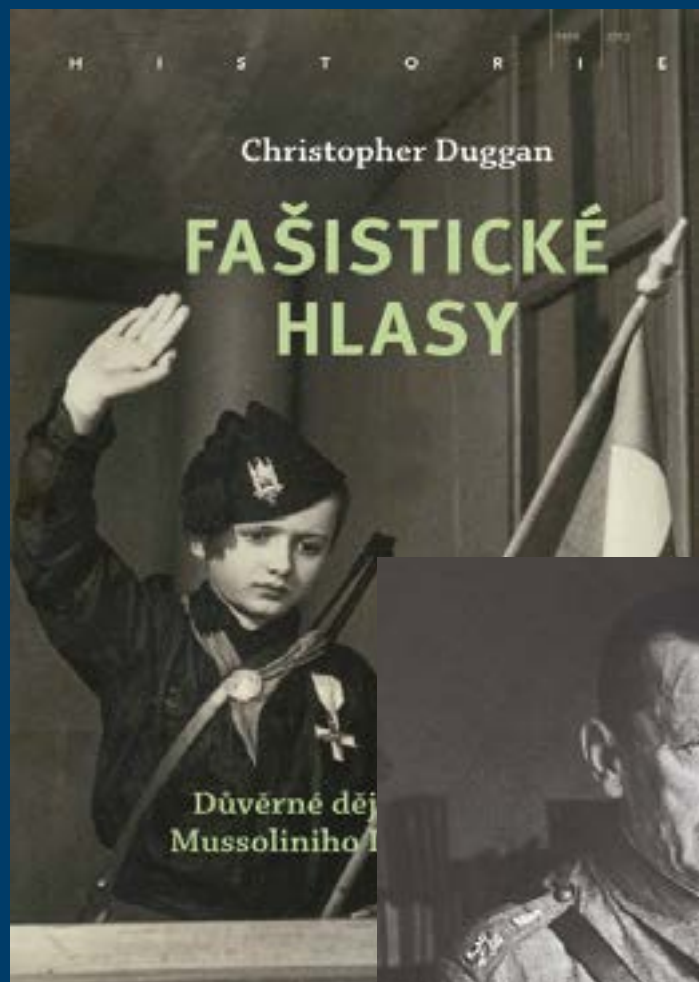
V zájmu udržitelnosti překladatelských a tlumočnických služeb a ve spolupráci s dalšími překladatelskými profesními organizacemi (Obec překladatelů, Překladatelé severu, KST ČR, ASKOT, Odborový svaz JTP), zaslala JTP neziskovým a státním organizacím a orgánům veřejné moci společný **otevřený dopis**, v němž konstatuje mj. jiné, že **práce dobrovolníků zasluhuje nesmírné uznání** a bez jejich nasazení by se situace nedala zvládnout. Ochota v případě nouze vypomoci bez nároku na odměnu je pro většinu z nás samozřejmostí. **Dobrovolnou práci ale nelze pokládat za standard.** Lidé se mohou na nějaký čas vzdát části svých příjmů a mnozí to nyní dělají, **není to však udržitelné dlouhodobě.** Řadě kolegů již nyní hrozí **vyhoření a totální vyčerpání.** Jejich práce přitom bude velmi potřebná i v příštích měsících. Rádi bychom proto vyzvali instituce, které využívají dobrovolníky pro překlad a tlumočení, aby ve svých rozpočtech v rámci možností **pamatovaly na odměny za překladatelské a tlumočnické služby.**

Všem kolegům a kolegyním děkujeme za nasazení a doufáme, že v Jednotě tlumočnicků a překladatelů nacházejí v současné době potřebnou oporu.

ZA VÝBOR JTP, EDITA JIRÁKOVÁ

NOVINKY

NAKLADATELSTVÍ ACADEMIA

Z translatickej bibliografie

Alena Ďuricová, Jana Štefaňáková (eds.). Od textu k prekladu XV, 1. časť, Jednota tlumočníkov a prekladateľov, Praha, 101 stran, 2021, (elektronický formát – CD), ISBN 978-80-7374-131-0.

Již patnáctý ročník této slovenské odborné translatickej publikace „Od textu k prekladu“ vychází tentokrát pouze elektronicky – na CD (1. a 2. časť – dvě cédečka a dva různé editorské týmy – viz také níže).

Na prvém cédečku najdeme celkem 14 statí od čtrnácti kolegů a jednoho kolegu z univerzit v Banské Bystrici, Prešově, Bratislavě, Nitře, Košicích a Ostravě. K hlavním tematickým okruhům publikovaných příspěvků patří opět zejména problematika prekladu právních a odborných textů obecně, ale také jejich rozsáhlá lingvistická i didaktická analýza. Autoři se věnují rozboru konkrétních translatickej otázek, jak z mezijazykového hlediska (výzkum probíhal na různých jazykových kombinacích), tak z hlediska samotného zkoumaného oboru (některé příspěvky psali právníci), jakož i aktuálních jevů, které odrážejí současné směry výzkumu v těchto oblastech.

Sborník má široký záběr – v jednom z příspěvků je precizně popsána lingvisticko-komunikativní charakteristika odborného textu, další se zamýšlí nad prekladatelskými problémy (v jazykové kombinaci němčina-slovenština) a jejich řešeními na příkladu jednoho konkrétního soudního rozsudku. Aktualizované termíny ze slovenského občanského práva s přihlédnutím k prekladatelské praxi jsou pak předmětem dalšího článku, stejně tak jako porovnání právní terminologie zaměřené na sociální zabezpečení a úzce vymezenou oblast mateřství a otcovství. Problematika prekladu právní terminologie z oblasti mateřství je zpracována i v dalším příspěvku. Podnětná je také stať zabývající se praktickým využitím informačních technologií ve vzdělávání budoucích právníků, či článek o možnostech začlenění didaktiky interkulturního managementu nebo odborné komunikace do studijních plánů

oboru prekladatelství. Prekladatelským otázkám v oblasti trestního řízení či problematice rodově vyváženého jazyka v německých právních textech se pak věnují následující články. Nad lingvistickými aspekty konkrétních jazykových dvojic, jež mají dopad i na samotný proces prekladu, se zamýšlí řada dalších statí, ať už si přečteme o univerbizaci ve slovenštině a španělštině, či o prekládání termínů ze sociální oblasti mezi němčinou a slovenštinou.

Publikace byla podpořena agenturou KEGA a je vydávána v rámci projektu KEGA 022UMB-4/2021 „Využitie informačných technológií ako inovatívny faktor interdisciplinárnej edukácie budúcich prekladateľov a právnikov“

I. ČENKOVÁ

Alena Ďuricová, Jana Lauková (eds.). Od textu k prekladu XV, 2. časť, Linguistic Landscape. Jednota tlumočníkov a prekladateľov, Praha, 83 stran, 2021, (elektronický formát – CD), ISBN 978-80-7374-132-7 (2.časť)

Obsah tohoto druhého cédečka vznikl za přispění Agentury na podporu výzkumu a vývoje na základě Smlouvy č. APVV 18 – 0115 a je součástí řešení

projektu Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparatívnej perspektívy.

Jazyk, odborná slovenská i cizojazyčná komunikace, text, interkulturalita a preklad zde nabízejí průniky s dalšími tématy, která rozšiřují a obohacují tradiční diskutovaná témata. V celkem osmi statích je k nim přiřazena problematika jazykové krajiny (linguistic landscape), jež je výsledkem práce výzkumného týmu badatelů z Filozofické fakulty Univerzity Mateje

Bela v Banské Bystrici, Fakulty aplikovaných jazyků Ekonomické univerzity v Bratislavě a Pedagogické fakulty Univerzity J. Selyeho v Komárně, ale i dalších lingvistů a odborníků, navazujících tímto na obdobnou tematickou publikaci – vyšla ve stejné edici v roce 2020. Jazyk v různých podobách a slovo v širokém spektru interpretací posouvá společné směřování právě do prostoru jazykové krajiny jak z diachronní tak i synchronní perspektivy. V předkládané publikaci je nastolena také celá škála kognitivních a pragmatických aspektů jazykové krajiny. Dočteme se například o vlivu nových médií a technologií na jazykovou krajinu Banské Štiavnice, či o rozmanitosti jazykové krajiny Bratislavy, nebo o jazykové krajině Komárna ve spojení s Maďarskem a diachronii, o metaforách v jazykové krajině, dále o tlaku ideologie na

propriální sféru jazykové krajiny – a to na příkladu banskobystrické urbanonymie, nebo konečně o změnách v jazykové krajině v období pandemie covid-19 (2020–2021) na příkladu Banské Bystrice. Všechny příspěvky obsahují řadu neotřelých postřehů a přicházejí s novými návrhy pro další výzkum v této stále ještě ne příliš probádané oblasti.

PROF. PHDR. IVANA ČENKOVÁ, CSC.

Konferenční tlumočnice akreditovaná pro orgány Evropské unie, na Ústavu translatickej FF UK garantka studijního oboru ruština, vedoucí Semináře teorie a didaktiky tlumočení a garantka magisterského studia Tlumočnictví, vedoucí postgraduálního kurzu Euomasters in Conference Interpreting (EMCI) čestná členka JTP

Zhruba 180 Kč za hodinu, často až měsíce po odevzdání překladu

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Překlada-
telé
Severu

Překlada-
telská
posilovna

Dotazníkové šetření, uskutečněné spolkem Překlada-
telé Severu v rámci projektu Posilování kapacit oborových a zastřešujících asociací, sítí a platforem, stručně zvaného Překlada-
telská posilovna, mapovalo podmínky práce českých literárních překladatelů.

Spolek Překlada-
telé Severu vydal publikaci **Mapování smluvních podmínek a výše honorářů českých literárních překladatelů. Ta vznikla na základě dotazníkového šetření, do nějž se v říjnu a listopadu 2021 zapojilo 330 překladatelů z více než 30 jazyků.**

„Mezi zjištění, která lze shrnout do jedné věty, patří například to, že literárnímu překladu se u nás ze tří čtvrtin věnují ženy, že více než třetina respondentů pracuje se dvěma či třemi jazyky a že jen pro čtvrtinu respondentů představuje literární překlad hlavní zdroj příjmů,“ říká **Kateřina Krištůfková**, předsedkyně spolku Překlada-
telé Severu.

Kolik čeští literární překladatelé vydělávají? Medián honorářů v letech 2019–2020 činil 180 Kč za normostranu, přičemž z odpovědí týkajících se času stráveného nad jednou normostranou textu vyplývá, že její překlad včetně následných úprav trvá v průměru hodinu. „Vezmeme-li v úvahu, že růst překlada-
telských honorářů činil za posledních dvacet let 34 %, zatímco růst průměrné mzdy 151 %, je jasné, že současná situace českých literárních překladatelů je ekonomicky dlouhodobě neudržitelná,“ vysvětluje Daniela Mrázová z Překlada-
telé Severu, která výstupy z dotazníku zpracovávala, a dodává: „Šetření ale také ukazuje, že v průměru dostávají nejnižší honorář ti nejzkušenější překladatelé, což nasvědčuje tomu, že mladší a střední generace překladatelů si zřejmě častěji dokáže říct o vyšší odměnu.“

Závěry výzkumu zahrnují jednak data o samotných překladatelích (pohlaví, věk, délka praxe, počet přeložených knih, podíl příjmů z překladu na celkových příjmech apod.), jednak data mapující podobu spolupráce s nakladateli a smluvní podmínky (například rozsah a délka poskytované licence na překlad, možnost nakladatele zasahovat do textu překladu bez souhlasu překladatele, kvalita redakční práce apod.). „Z odpovědí přitom lze vyčíst, že překladatelé při uzavírání smluv často tahají za kratší konec provazu a plně přijímají podmínky nakladatele. Alarmující je například zjištění, že 50 % respondentů dostává polovinu honoráře nebo i celý honorář až po vydání knihy, ačkoliv datum vydání nemohou ovlivnit, nebo že převážná většina překladatelů přispívá svou prací k propagaci knihy zcela zdarma,“ uzavírá D. Mrázová. Součástí publikace je i přehled průměrné ceny za jednu normostranu literárního překladu podle jednotlivých jazyků. Z něj plyne, že nejvyšší honoráře se v letech 2019–2020 vyplácely za překlady z korejštiny (550 Kč/NS), dále za maďarštiny, slovinštiny, portugalštiny a čínštiny (400–295 Kč/NS), nejméně se platilo za překlady ze slovenštiny (147 Kč/NS) a dále z ukrajinštiny, ruštiny a angličtiny.

Publikaci představili Překlada-
telé Severu na závěr kulatého stolu, u něhož se **25. 2. 2022 sešli zástupci oborových překlada-
telských organizací** (Obec překladatelů, Překlada-
telé

Severu a Jednota tlumočnicků a překladatelů) **se zhruba desítkou nakladatelů.** Cílem setkání bylo zahájit dialog mezi překladateli a nakladatelskými domy, vyměnit si názory na některá dlouhodobě sporná témata, jako jsou viditelnost překladatelů, kvalita jejich práce nebo podmínky smluv, a zjistit, zda je na obou stranách dostatečná

vůle tato témata řešit. Překlada-
telé i nakladatelé vyjádřili ochotu se na této platformě znovu sejit.

Celou publikaci **Mapování smluvních podmínek a výše honorářů českých literárních překladatelů** ve formátu pdf najdete v příloze nebo si ji můžete stáhnout [zde](#).

**Spolek Překlada-
telé Severu je nezávislá, dobrovolná profesní organizace, která vznikla v roce 2018 a sdružuje překladatele severské literatury do češtiny.** Jejím cílem je zlepšení ohodnocení a pracovních podmínek překladatelů, šíření osvěty v oblasti autorských smluv a podpora vydávání kvalitních překladů mimo jiné výchovou nových překladatelů a redaktorů. Posláním spolku je rovněž umožňovat vzájemné setkávání, spolupráci a vzdělávání překladatelů severské literatury, hájit práva členů a prosazovat jejich profesní zájmy, dbát o kvalitu a prestiž českého literárního překladu a šířit povědomí o severské kultuře, literatuře především.

Dotazníkové šetření je součástí projektu **Posilování kapacit oborových a zastřešujících asociací, sítí a platform.** Projekt je realizován v rámci programu **Kultura**, který je spolufinancován z **Fondů EHP 2014–2021.**

Kontakt pro další informace:

Kateřina Krištůfková

prekladatele.severu@gmail.com

604 810 524

PŘEKLADATELÉ SEVERU

prekladateleseveru.cz

SLOVNÍK ROKU 2020–2021

Do 28. ročníku soutěže pořádané Jednotou tlumočnicků a překladatelů (JTP) bylo přihlášeno 58 titulů (63 svazků). Odborná porota, složená ze zástupců profesních překladatelských a tlumočnických organizací z ČR a SR a dalších odborníků, zasedala 21. 1. 2021.

Hlavní cenu SLOVNÍK ROKU 2020–2021 získal:
Kol. autorov: **SLOVNÍK SÚČASNÉHO SLOVENSKEHO JAZYKA O–Pn (4. zv.). VEDA, vydavateľstvo SAV, Bratislava 2021.**

Na druhém místě byl hodnocen titul:
Ivana Kolářová, František Štícha: **SLOVNÍK UNIVERBIZÁTŮ (ZJEDNOSLOVNĚNÝCH NÁZVŮ)**. Academia, Praha 2020.

Na třetím místě se umístil soubor publikací:
Eva Mrhačová: **ZÁPADOSLOVANSKÉ PAREMIOLOGICKÉ DĚICTVÍ / ZÁPADOSLOVANSKÁ RČENÍ / VÝCHODOSLOVANSKÁ PŘÍSLOVÍ A POŘEKADLA V POHLEDU OD ČEŠTINY / VÝCHODOSLOVANSKÁ RČENÍ V POHLEDU OD ČEŠTINY**. Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Ostrava 2010–2019.

Cena poroty za slovník:
Helgi Haraldsson: **ČESKO-ISLANDSKÝ SLOVNÍK / Tékknesk-íslensk orðabók**. LEDA, Voznice 2021.

a
Ivana Kolářová, František Štícha: **SLOVNÍK UNIVERBIZÁTŮ (ZJEDNOSLOVNĚNÝCH NÁZVŮ)**. Academia, Praha 2020.

2.
Eva Mrhačová: ZÁPADOSLOVANSKÉ PAREMIOLOGICKÉ DĚDICTVÍ / ZÁPADOSLOVANSKÁ RČENÍ / VÝCHODOSLOVANSKÁ PŘÍSLÓVÍ A POŘEKADLA V POHLEDU OD ČEŠTINY / VÝCHODOSLOVANSKÁ RČENÍ V POHLEDU OD ČEŠTINY. Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Ostrava 2010–2019.

a
ELEKTRONICKÝ METEOROLOGICKÝ SLOVNÍK. ČMeS Česká meteorologická společnost.

3.
Kol. autorů: ČÍNSKO-ČESKÝ SLOVNÍK. Lingea, Brno 2021.

Cena poroty za encyklopedii přírodovědnou:
Hadoram Shirihai, Lars Svensson: PTÁCI: PĚVCI EVROPY, BLÍZKÉHO VÝCHODU A SEVERNÍ AFRIKY – 1. + 2. SVAZEK. Universum (EUROMEDIA GROUP, a.s.), Praha 2021.

2.
Petr Zajíček: KRASOVÉ OBLASTI STŘEDNÍ A SEVERNÍ MORAVY A SLEZSKA. Academia, Praha 2020.

3.
Kol. autorů: BLANOKŘÍDLÍ ČESKÉ A SLOVENSKÉ REPUBLIKY II. ŠIROKOPASÍ. Academia, Praha 2020.

Cena poroty za encyklopedii historickou:
Jiří Padevět: KRONIKA PROTEKTORÁTU. Academia, Praha 2021.

2.
Vladimír Segeš, Tomáš Klubert, Matej Medvecký: ENCYKLOPÉDIA VOJEN. OD NEJSTARŠÍCH ČIAS PO SÚČASNOSŤ. Ikar a.s., Bratislava 2020.

3.
Martin Franc, Věra Dvořáčková a kol.: DĚJINY ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD I (1952–1962). Academia, Praha 2020.

a
Danuta Czechová: KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ V KT AUSCHWITZ. Academia, Praha 2021.

Cena poroty za encyklopedii výtvarnou:
Kateřina Kubínová, Klára Benešová (eds.): IMAGO, IMAGINES. Academia, Praha 2020.

2.
Bohumil Samek, Kateřina Dolejší (eds.): UMĚLECKÉ PAMÁTKY MORAVY A SLEZSKA, 3. DÍL, O/P. 2 svazky. Academia, Praha 2021.

3.
Renáta a Jan Sedláčkovi: TOALETY, NOČNÍKY A JINÉ SOUVISLOSTI. Muzeum historických nočníků a toalet, Praha 2020.

Čestná uznání:
Martina Ireinová, Petra Přadková (eds.): SLOVANSKÝ JAZYKOVÝ ATLAS, SVAZEK 9. Academia, Praha 2020.

OD ELIŠKY K ALENCE. OD ELIŠKY K ALENCE. Čtyři české překlady Alenky v říši divů Lewise Carrolle. Jiří Rambousek (ed.), Books & Pipes, Brno 2020.

Maxim Beljavski: ŠPATNEJ ČESKO-RUSKÝ SLOVNÍK / PLOCHOJ ČEŠSKO-RUSKIJ SLOVAR / UNCENSORED, 18+. powerprint, Praha 2021.

Porota zasedala – zde stojí (zleva) – ve složení:

Ivana Pecháčková (Svaz českých knihkupců a nakladatelů), Šárka Valverde (Asociace konferenčních tlumočnicků ASKOT), Lenka Okrouhlíková (Česká komora tlumočnicků znakového jazyka), Amalaine Diabová (Jednota tlumočnicků a překladatelů), předsedkyně poroty, Olga Vašková (měsíčník Čtenář), Claudio Poeta, lexikolog důchodce, Vanda Obdržálková (Ústav translatoologie Filozofické fakulty Karlovy Univerzity v Praze), Petra Kameníková (Komora soudních tlumočnicků ČR), Silvia Semaková (Slovenská spoločnosť prekladateľov odbornej literatúry), Petr Kautský (časopis ToP/tlumočení-překlad/) a Lukáš Novák (Obec překladatelů).

Hlasy porotců pečlivě sčítalo a na řádný průběh hlasování dohlíželo trio zasloužilých dobrovolnic (zleva) Ája Šourková, Milena Horáková a Marie Kopecká.

Ceny budou slavnostně vyhlášeny a předány autorům a nakladatelům během programu JTP na mezinárodním knižním veletrhu SVĚT KNIHY PRAHA 2022 v pátek 10. června 2022 od 13.00 na holešovickém výstavišti.

Všechny tyto tituly, přihlášené do hodnoceného ročníku, můžete zhlédnout na našich webových stránkách na adrese:

<https://www.jtpunion.org/category/souteze/slovník-roku/2020-2021/>

FOTO -PK-

Nakladatelství **Universum** představuje exkluzivní dvousvazkovou publikaci od předních světových odborníků

Hadoram Shirihai, Lars Svensson

PTÁCI

Pěvci Evropy, Blízkého východu a severní Afriky

Zcela ojedinělá publikace shrnuje dlouholetý výzkum dvojice předních světových odborníků a přibližuje přes tisíc druhů a poddruhů pěvců západní palearktické oblasti. Obsahuje aktuální poznatky o rozšíření, vzhledu daného poddruhu a podobnosti s jinými druhy, zaznamenává podrobné znaky a důležité míry jednotlivých částí těla, nezbytné pro určování věku a pohlaví, a uvádí metody zkoumání příbuznosti jednotlivých druhů a z nich vyplývající změny v systematickém zařazení. Publikace je průlomová i v tom, že se zde vůbec poprvé v tištěné formě uvádí česká jména nově upravená Návoslovnou komisí ČSO. Seznam aktualizovaných a původních názvů je pro přehlednost uveden na konci obou dílů.

Váz., 648 stran (1. svazek) + 624 stran (2. svazek), barevná publikace, 21 x 29,7 cm

UNIVERSUM

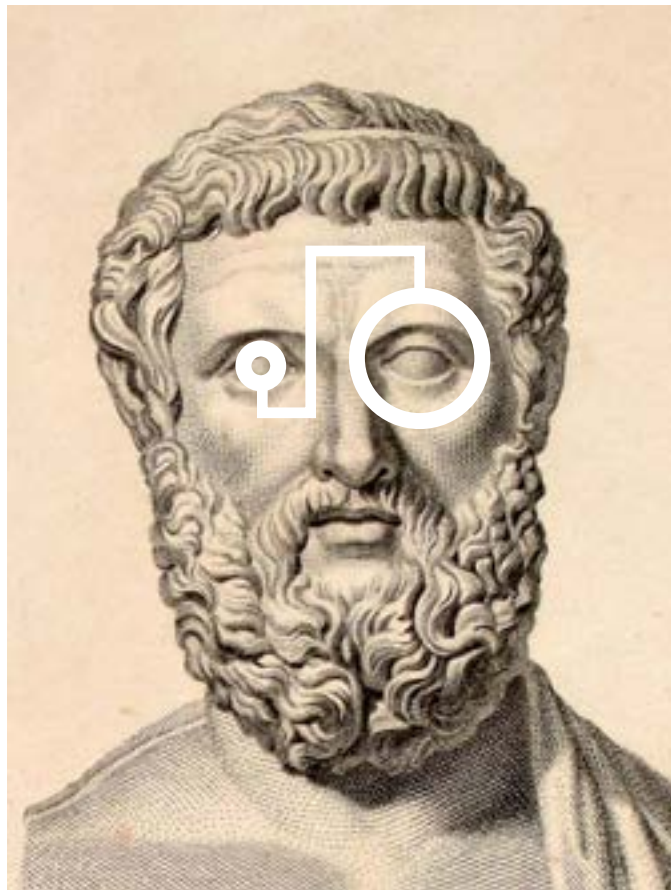
www.luxor.cz

Soudní překlad(atel) v době digitalizace

Svět se mění a my s ním. Fenomén digitalizace a související přínosy nezůstaly bez povšimnutí ani ve světě soudních překladatelů a tlumočnicků. Stejně jako člověk vyměnil koňský povoz za vozidlo na spalovací motor, potažmo automobil na elektrický pohon, soudní překladatel přešel od brka, pergameny a voskové pečeti přes psací stroj, papír a razítko až k mobilnímu zařízení, kvalifikovanému elektronickému podpisu, tokenu a vloženému časovému razítku.

Co přesně digitalizace v oblasti úředních překladů znamená? Nová **právní úprava** regulující činnost soudních tlumočnicků a překladatelů a nařízení EU **eIDAS** umožňují soudním překladatelům (dále „STP“) vyhotovovat úkony vedle klasické listinné podoby nově i v elektronické formě – stačí si jen opatřit potřebné propriety a vydat se za objevením nových poznatků a nečekaných výhod.

E-úkony, jako v podstatě každá novinka, si musely cestu ke svým uživatelům najít. Prokousat se informacemi od zažádání až po následné vystavení kvalifikovaného elektronického podpisu založeného na kvalifikovaném certifikátu, pořízení vhodných programů a vypořádání se s úskalími elektronických vlastností jednotlivých typů překládaných dokumentů vyžadovalo čas, mnohdy i trpělivost. Nedlouho poté, co nová právní úprava vstoupila v platnost (1. 1. 2021), se na uzavřené facebookové skupině **Soudní překladatelé a tlumočníci** poznalo několik STP, kteří se o danou tematiku začali zajímat více do hloubky a kolegům přinášet své poznatky často získané metodou pokus-omyl. Nakonec se „pionýři“ e-úkonů zapojili do pracovní aplikační podskupiny pro elektronizaci pro jednání se zástupci Ministerstva spravedlnosti ČR.

Ke konci roku 2021, kdy se ukázalo, že si e-úkony svoji cestu našly a u STP, kteří tuto metodu aktivně používají, tvoří až 40 % z celkového počtu úkonů (a to i u tzv. malých jazyků), přijala uvedená aplikační podskupina pozvání od JTP vystoupit na Jernýmových dnech a e-úkony přiblížit dalším zájemcům (<https://www.youtube.com/watch?v=6GiXjZbe4t-g&t=4830s>) Ukázka srovnání úkonu vyhotoveného v listinné a elektronické podobě založená na skutečné situaci z praxe i popisované zkušenosti s e-úkony vyvolaly u diváků celou řadu dotazů. Některé byly zčásti zodpovězeny na chatu přímo během vystoupení a následně i poté, důležitý však byl zvýšený zájem mezi ostatními STP o e-úkony samotné.

Rostoucí poptávka po informacích tak jen potvrdila, že digitalizace má

a bude mít svoje místo i ve světě úředních překladů a že STP mají zájem se o e-úkoně dozvědět více a svým klientům je nabízet. I proto (a nejen proto) vzniklo pro zájemce z řad STP praktické školení, jež se poprvé uskutečnilo v pátek 25. 2. 2022 v Praze ve spolupráci s JTP. Účastníci se na něm dozvěděli řadu cenných informací nejen o e-úkoně jako takových, ale i o souvisejících aspektech v podobě úvodu do právní problematiky, praktických tipů k používání datových schránek i trošce teorie ke kvalifikovaným prostředkům či kryptografii. Nakonec si za asistence školitelů přímo na místě pořídili potřebný kvalifikovaný prostředek i certifikát, dozvěděli se, s jakými druhy PDF dokumentů budou přicházet při práci do styku (a jak s nimi dále nakládat) a vyzkoušeli si vytvořit své první e-úkony. Nechyběly ani rady, kdy a jak e-úkony klientům

z řad orgánů veřejné moci a právnických i fyzických osob nabízet a jak se vypořádat s nejrůznějšími technickými záležitostmi. Ze školení tak odcházeli plně vybaveni prostředky i znalostmi potřebnými pro vyhotovování úředních překladů v elektronické podobě. A aby si v mezidobí nabyté znalosti osvěžili, po skončení školení obdrželi do svých profesních datových schránek malý domácí úkol, společně s manuály k vyhotovování e-úkonů.

Díky obrovskému zájmu o školení se již připravují další termíny, a to nejen v Praze, ale i v Brně. Přijďte – těšíme se na vás!

Více informací naleznete **na stránkách JTP** nebo facebookové stránce **Elektronické soudní překlady**.

APLIKAČNÍ PODSKUPINA PRO ELEKTRONIZACI
(Lucie Bervidová, Ina Martens,
Petr Pham, Pavel Pilch, Martin Surovčák)

Norové se obávají o budoucnost odborné norštiny

V loňském podzimním čísle Bulletin Norské asociace autorů a překladatelů odborných textů (NFFO) jsem našla poměrně rozsáhlý text o údajně pohnutém osudu norštiny jako odborného a vědeckého jazyka. Z článku vyplývá, že je důvod k obavám, že se norština z vysokoškolských a vědeckých institucí vytrácí – přednášky a doporučená literatura jsou stále častěji v angličtině. Devět z deseti vědeckých článků z norských univerzit a vysokých škol je napsáno anglicky. Rovněž učebnice v angličtině jako by byly více ceněny.

Téma mne zaujalo, protože z vlastní zkušenosti a od přátel vím, že norské vysokoškolské ústavy jsou již po mnoho let otevřené zahraničním pedagogům, a tak je zcela běžné, že určitá část doporučené nebo povinné studijní četby je v angličtině. A to nezmiňuji spřízněné jazyky dánštinu a švédštinu.

Po roce 1989 jsem se domnívala, že k podobnému otevření našeho vysokoškolského vzdělávání dojde i u nás. Považovala jsem to za prospěšné

a žádoucí. V letech, kdy jsem k této problematice ještě měla blíž to ovšem vypadalo, že se v naší kotlině uzavíráme a cizince se nám sem nechce pouštět – pro pedagogické kolegy i studenty to bylo obtížné. Dnešní situaci v českém univerzitním a vědeckém prostředí ale vůbec neznám. Jak vypadá? Ráda se to dozvím. Domnívám se totiž, že osud vědecké češtiny ohrožen není – naopak si myslím, že otevření se světu a světovým jazykům naší vědě prospěje. Mýlím se?

Článek „Boj za norský jazyk v oblasti vědy“ (*Kampen for det norske forskningspråket*, NFFO Bulletin, 2/2021, s. 26–28) mne proto překvapil a zaujal: odkazuje na provolání několika norských organizací na obranu záchrany norštiny jako jazyka univerzitního vzdělávání a vědy. (Signatáři provolání jsou mimo jiné **Norský svaz nakladatelů**, **Svaz knihkupců** a **Asociace norských autorů a překladatelů odborné literatury**. V provolání žádají, aby povinná studijní literatura byla z větší části v norštině, aby byly ve všech oborech

vytvářeny norské terminologie a také, aby zprostředkování výsledků vědy a výzkumu veřejnosti (odborné i široké) se dělo častěji v norštině.

Své požadavky odůvodňují mimo jiné i statistickým zjištěním: téměř 90 % norských absolventů univerzit a vysokých škol v Norsku si nachází zaměstnání v norských firmách a institucích. Chybějící odborný jazyk by také vedl k tomu, že norští absolventi vysokoškolských studií by ztratili možnosti kvalifikovaného zapojení do norského pracovního prostředí – veřejného i soukromého.

Časopis naší spřátelené organizace NFFO se obrátil na několik osobností a institucí a získal zajímavé odpovědi.

Norská státní rada pro jazyk (**Språkrådet**) s výzvou souhlasí, ale slovy ředitelky Åse Wetås to nestačí. Provolání se totiž týká jen písemného projevu, ale norština se nesmí stát pouze mluveným odborným jazykem. Univerzity a vysoké školy mají zákonem stanovený úkol pečovat o odbornou norštinu ve všech oblastech vědy.

Státní rada pro jazyk vytváří vlastní terminologickou databázi **Termwiki** s odbornými termíny v norštině a angličtině. Kvalitní termíny v norštině jsou důležité nejen pro vědce, učitele a studenty, ale mají významnou úlohu pro zprostředkování vědeckých poznatků široké veřejnosti.

Annbjørg Pasteur Stø z **Unie norských studentů** tvrdí, že i mezi studenty lze sledovat neklid z tohoto „anglofilského“ vývoje. Studenti často nemají možnost volby: jazykem zadané studijní literatury i přednášek je dominantně angličtina. Postoj k norštině jako vědeckému jazyku se liší obor od oboru i podle pokročilosti ve studiu.

V některých oborech jsou terminologie a učebnice v angličtině běžné, zatímco u jiných je to tradičně norština. Oba jazyky by měly mít možnost existovat vedle sebe. Užití více jazyků navíc akademické prostředí obohacuje.

Názor Pála Veidena z Fakulty společenských věd **Metropolitní univerzity** v Oslu je velmi jednoznačný: vyzývá studenty, aby psali norský, požaduje, aby univerzity přestaly vyhledávat zahraniční učitele jen proto, že jsou ze zahraničí, aby se nekladl tak velký důraz na mezinárodní studijní prostředí. Význam přikládá i tvorbě kvalitních norských učebnic. Nejde o „norštinářský“ šovinismus a „protianglické“

postoje, chce jen poukázat na nutnost péče o malý jazyk, jakým norština je. Pečovat o takový jazyk posiluje demokracii v norském státě.

Zdá se, že – jako ve všem – extrém jsou nebezpečné. Tzv. malé nebo málo rozšířené jazyky je třeba chránit a pěstovat, na druhé straně věda a výzkum jsou bytostně nadnárodní činnosti a používání nejen mateřštiny je nutnost.

BARBORA STEJSKALOVÁ
překladatelka a tlumočnice,
bývalá česká konzulka v Norsku a Dánsku
Bulletin 2/2021

Osvobození přišlo také od západu

Ačkoliv předešlé publikace edice „Osvobození 1945“ přináší mnoho nových informací, které se doposud v přehrášlých tiskových materiálech o osvobození Čech od západu neobjevovaly, je zřejmé, že do nich stejně nebylo možné zařadit vše zajímavé, co by zařazení zasloužilo. Hlavní témata závěrečné dvacáté publikace se proto vztahují právě k takovýmto zajímavostem. Má několik základních tematických okruhů, z nichž stěžejním je úvaha na téma proč Spojenci nakonec přece jen 2. sv. válku vyhráli a došli až do ČSR.

Z dalších je možné jmenovat téma letecké války nad západními Čechami nebo „výměnu stráží“, v jejímž rámci přišly na čs. území v druhé vlně, po odchodu divizí V. a XII. sboru, nové jednotky US Army a setrvaly zde až

do definitivního ukončení pobytu spojeneckých vojsk na podzim 1945. Velmi zajímavá je stať, přibližující zcela unikátní filatelistickou sbírku, nemající zřejmě nikde ve světě obdoby, sestavenou z originálních obálek poštovních jednotek US Army dislokovaných na konci války na československém území. Čtenářský zájem nezklamou ani autentické vzpomínky pamětníků na dobu osvobození.

Bohuslav Balcar:
Svoboda přišla také od západu
Edice Osvobození 1945
Nakladatelství Resonance
B. Němcové 74, 344 01 Domažlice
www.kosmas.cz/nakladatelstvi/resonance
1. vydání, 2021
ISBN 978-80-88220-16-9

Problematika vymezení chyb v tlumočení mezi mluveným jazykem a znakovým jazykem

Český znakový jazyk je souborem idiolektů neslyšících mluvčích. V takové situaci je velmi náročné definovat, jak by mělo vypadat jeho „správné“ tlumočení, když adresáti převodu mohou být rozdílní. Problematice chyb v tlumočení mezi češtinou a českým znakovým jazykem se věnovala zatím **jediná práce**, a to bakalářská práce Venduly Šantrůčkové (2011), která ve svých závěrech konstatovala, že pozorované chyby se příliš nelišily od chyb v simultánním tlumočení mluvených jazyků. Jako své hlavní kategorie pro hodnocení výkonů při tlumočení z českého znakového jazyka do mluvené češtiny vymezila doslovnost (lexikální a syntaktickou), gramatické nepřesnosti (chybná shoda, vyšinutí z vazby, nesprávná flexe), zpětné korekce (falešné začátky, rektifikace, opravená přeroknutí), formulační nedostatky (opakování, nedokončené věty, výplňková slova), chyby z hlediska prozodie a absenci smyslnosti přetlumočené informace. Jako nejčastější chyby u šesti zkoumaných

tlumočnicků zaznamenala autorka množství hezitačních pauz, výplňková slova a gramatické nepřesnosti.

Protože vývoj tlumočení znakového jazyka v Česku je řízen především aktuálními potřebami komunity českých Neslyšících, cenným materiálem je pro nás zpracovaná zpětná vazba od neslyšících klientů. Shrnuje, jak vnímají kvalitu tlumočení a jaké nejčastější chyby registrují v tlumočení českých tlumočnicků znakového jazyka (Richterová 2008, Červinka 2008). Neslyšící klienti tlumočnických služeb uváděli chyby, jež vznikají při převodu sdělení ze zdrojového do cílového jazyka, a osobní nedostatky tlumočnicka. V prvním případě se jednalo většinou obecně o chyby v jazykové rovině či obsahové stránce sdělení, v případě druhém spíše o chyby či nedostatky objevující se mimo samotné sdělení, tedy např. nedostatky spočívající v nevhodném chování tlumočnicka, v jeho oblečení (např. oblečení rušící příjem sdělení kvůli nevhodné barvě či přílišné pestrosti), v nedochvilnosti při setkání

s klienty tlumočení, v nedodržení mlčenlivosti. Tyto nedostatky na straně tlumočnicka se mnohdy objevují mimo samotné tlumočení, např. nevhodné chování před tlumočením (tlumočnick vede družný a dlouhý dialog s jedním z klientů těsně před započítím tlumočení) či po něm (vyzrazení informací získaných během tlumočení). V souvislosti s tlumočnickou činností uvádí Richterová následující výčet nedostatků, kterým se tlumočníci mají vyhnout: „a) vypouštění nebo přidávání informací, b) rozšiřování informací, c) tlumočení do znakové češtiny, když jsou objednáni na znakový jazyk, d) strašně dlouhé přemýšlení nad každou formulací, e) nerespektování přání neslyšících, f) odmítání rady a pomoci neslyšících, g) přehnaně časté užívání prstové abecedy, h) neadekvátní chování v různých tlumočnických situacích“ (Richterová 2008: 23).

V publikaci je uvedena také tabulka č. 3, srovnávací míru důležitosti vybraných čtyř položek a množství chyb, které se v souvislosti s nimi objevují (hodnoceno stejně jako ve školním hodnocení, jedná se o průměr známek). To, co je pro hodnocení výsledné kvality tlumočení z pohledu neslyšících nejčastěji zmiňováno jako nejdůležitější hledisko, je zároveň oblastí, v níž se podle neslyšících tlumočníci dopouštějí nejvíce chyb. Přestože tedy např. neslyšící při hodnocení kvality nejvíce zohledňují úroveň jazykových kompetencí, právě v této oblasti nacházejí nejvíce nedostatků.

V zahraničí je co do počtu a rozsahu studií věnujících se problematice kvality tlumočení znakového jazyka

	Co je důležité pro komunitu neslyšících?	Časté chyby tlumočnicků znakového jazyka
1. Jazyková kompetence	1,8	1,6
2. Mlčenlivost a diskrétnost	2,0	2,0
3. Respekt k neslyšícím	2,2	2,8
4. Oblečení	3,8	3,7

Tabulka č. 3: Srovnání důležitosti vybraných čtyř položek a množství chyb, které se v souvislosti s nimi objevují (Richterová 2008: 34)

situace v mnohém příznivější. Oblasti tlumočení znakového jazyka se mezi jinými systematicky více věnuje Dennis Cokely, jenž v osmdesátých letech dvacátého století uveřejnil několik studií zabývajících se hodnocením kvality tlumočení znakového jazyka (např. 1985, 1986, 1992). Ze zmíněných studií čerpáme i v současnosti, protože práce Cokelyho jsou v oblasti výzkumu tlumočení znakového jazyka velmi respektované. Odkazují na ně nejen současní slyšící (např. Stone 2012), ale i neslyšící odborníci (např. Rathmann 2011).

Seznam použité literatury:

- COKELY, D., 1986. The effects of lag time on interpreter errors. *Sign Language Studies* 53.1, s. 341–375.
- ČERVINKA, R., 2008. *Představy neslyšících o tlumočnických službách* [DVD]. 1. vyd. Praha: ČKTZJ.
- STONE, Ch., 2012. Interpreting. In: PFAU, R.; STEINBACH, M.; WOLL, B., eds. *Sign Language: An International Handbook*. Amsterdam: De Gruyter Mouton, s. 980–998.
- ŠANTRŮČKOVÁ, V., 2011. *Typologie chyb při tlumočení z českého znakového jazyka do češtiny*. Bakalářská práce. Praha: FF UK.

MGR. NAĎA HYNKOVÁ DINGOVÁ, PHD.

Působí v Ústavu jazyků a komunikace neslyšících Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Odborně se zaměřuje zejména na problematiku tlumočení a překladu českého znakového jazyka (disertační práce *Typologie chyb v tlumočení z češtiny do českého znakového jazyka*, 2017), vede také profesní přípravu tlumočnicků a léta se sama věnuje tlumočení v nejrůznějších sférách (médiá, soudní tlumočení, odborné konference aj.). Dlouhodobě se zabývá divadlem Neslyšících, pravidelně tlumočí divadelní inscenace a hudbu (Divadlo Na Zábřadlích, Divadlo Kampa aj.), např. představení Jaroslava Duška *Čtyři dohody a Pátá dohoda*. Připravuje také scénáře televizních pořadů o Neslyšících

Proč jsem se nestala tlumočnicí

Jsem studentkou druhého ročníku oboru Čeština v komunikaci neslyšících na Ústavu jazyků a komunikace neslyšících FFUK v Praze. Celé to začalo tichými výkřiky v mé hlavě, jež sem tam bázně zašeptaly: „Já už asi nechci být tlumočnicí.“ Co s tím má člověk ale udělat, když je vychován otcem, jenž každou slabost odsuzuje a čím větší nechuť k něčemu pociťuje, tím více se do toho opře a věnuje tomu všechnu svou energii. Takový otec vychová i stejné dcery a já jsem jednou z nich. Od počátku hledám hranici sebezápřahu a sebetřýznění.

Tlumočnickou praxi mám zatím minimální. Je tedy velmi důležité zmínit, že vše, z čeho těžím, jsou především fakta vydedukovaná ze zkušeností jiných tlumočnických kolegů. Je to de facto jen souhrn mého vnitřního pohledu na vyprávění druhých. Jsem si jista, že mnohé z toho, co považuji za pravdu a děs, bude pro ostatní jen maličkost, kterou mimoděk zmínili ve vyprávění, a za tak hrůzostrašnou ji vlastně vůbec nepovažují. Jednoduše řečeno, často věty uvedené chytrým slovíčkem „vím“ (nebo případně takovými siláky jako jsou „vždycky, jediné, nikdo, všichni“ atd.) jsou ve skutečnosti pouze mým přesvědčením, mým vlastním názorem. Hodilo by se tedy uvádět je spíše

slovy „myslím si, domnívám se, můj názor je...“ nějak mi to ale nejde psát. V případě potíží si to prosím dosazujte sami, budu vám za to moc vděčná.

Výzva. Být tlumočnicí je výzva. Být dobrou tlumočnicí je opravdová, celoživotní a celý život pohlcující výzva. Je to něco téměř nemožného, utopického, vhodného jen pro lidi jako je můj otec, anebo lidi, kteří nepotřebují být nejlepší a nezkoumají své výkony tak bedlivě jako já. Došla jsem k závěru, že být tlumočnicí, není práce pro mne. Vím, že bych to nakonec zvládla, neboť se umím zakousnout a jít do všeho, ale být celý život v boji se mi nezamlouvá. Vzdávám se tedy této výzvy, ač je to pro mnohé možná projev slabosti. A tyto řádky jsou mé vlastní odůvodnění, poslední přesvědčení sama sebe, že se nepotřebuji pořád přesahovat.

Čas. Čas je něco opravdu vzácného a prchlivého. Míti dostatek času je umění. Nebo dar? Čas je pro mne příležitost

k zastavení a prozření. Jen díky delšímu volnému času jsem si schopna uvědomovat krásy světa a potenciál života. Jsem ještě studentkou. Co se práce s časem týče, není divu, že na něm přímo závisí celé mé naladění. Jen díky časové flexibilitě mladého nezávislého člověka mohu zažívat nečekaná dobrodružství, potkávat náhodné lidi, a hlavně poslouchat

svou duši a chovat se podle jejích přání. Věřím, že to mnozí dokáží i za cesty. I v práci a ve spěchu. Taková realizace vnitřního klidu se mi ale ještě nikdy nepodařila. Nabyla jsem dojmu, že být dobrou tlumočnicí (a já bych jinou být nechtěla) znamená volný čas téměř nemít. Všechno využíváte buď pro tlumočení, cestování na tlumočení, přípravě na tlumočení, nebo sebezdokonalování v tlumočení = kontakt a kulturní vyžití s komunitou / samostudium. A k tomu se velmi úzce váže i paradox číslo jedna – kromě samotného aktu tlumočení a často jedné proplacené hodiny přípravy se všechno ostatní dělá ve „volném“ čase. Jinak řečeno – nepovažuje se to za přímou tlumočnickou práci a to znamená, že za to ani nedostaneme adekvátně zaplacené.

Peníze. Peníze jsou další důležitou kapitolou v knize tlumočnického osudu. Řekla bych, že hodinová mzda pro tlumočnicí není nijak zlá. Výše

zmíněná problematika však velmi přesně poukazuje na hlavní úskalí finančního ohodnocení. Není do něj započítána celá příprava, čas strávený na cestách nebo v čekárnách a ani zodpovědnost, již na sebe tlumočnick bere. Otázkou zodpovědnosti se ale budu zabývat později. K finanční stránce věci mám ještě několik výhrad. Například v oblasti soudního tlumočení je situace vůbec nejhorší. Soudce má právo sám určit výši odměny za uplynulé tlumočení v určitém rozmezí. To určuje na základě vlastního pocitu obtížnosti procesu tlumočení. Jakým právem však soudce či soudní úředník mohou rozhodovat o obtížnosti naší práce, když se v tlumočení a už vůbec ne v tlumočení pro neslyšící nijak sám neorientuje? Jak může vědět, kolik hodin přípravy jsme na tom strávili a kolik odpovědnosti na nás leželo a jak to tedy bylo skutečně náročné? A aby toho nebylo málo, soud dokonce necítí potřebu vyplácet tlumočnickovi odměnu hned po tlumočení, nýbrž nebývá výjimkou, že platba tlumočnickovi přistane na účtu až za hodnou dobu... To obecně souvisí i s další finanční nevyhodou. Výplata tlumočnicka znakového jazyka je nestálá a nejistá. Přichází z několika nejistých zdrojů, v nejistý čas. To možná nemusí být jen špatné, jedná se spíše o konfrontaci s mým osobním zvykem dostávat peníze každý měsíc v pevně stanovenou dobu a poměrně v podobném množství. Člověk si pak navykne s takovým obnosem pracovat a počítat s ním.

Odmítnutí. Může tlumočnick odmítnout tlumočení pro neslyšícího klienta? Dobrý tlumočnick musí zákonitě být i součástí komunity Neslyšících. Ať se to jedné nebo druhé straně líbí či ne. Jsou na sobě vzájemně závislí. A co je na tom krásné, jsou si tím pádem určitým stylem i vzájemně vděční. (Byť k vděčnosti neslyšících mám ještě spoustu otázek.) Jelikož spolu povinně tráví tolik času, brzy se z nich také mohou stát přátelé. Když se na vás obrátí kamarád s prosbou o tlumočení, což je ještě k tomu skutečně závažné, vzhledem k tomu, že se bez něj bude domlouvat jen velmi „těžce“, můžete takovou žádost odmítnout? Pokud si to troufnete víckrát, považuje vás pak dotyčný stále za přatele? A tady to nekončí. Když je to kamarád, je vůbec správné brát si od něj za takovou službu honorář? Jak vysvětlíme našemu příteli, že nemůžeme tlumočit, protože zrovna teď máme konečně vybojované volno – na rodinu, na přátele... Nebo že jen prostě nemáme opravdu čas. Není to nijak lehká situace, a dokážu si představit, není ani ojedinělá. Domnívám se, že jediné řešení těchto věčných nesnází jsou hranice. Vybudovat si

od počátku pevné hranice, nastavit si vzájemná pravidla a mít dostatečnou sebekázeň na jejich dodržování.

Dostáváme se k dalšímu rysu tlumočení, na nějž není má mentalita dělaná. Jsem přátelská a otevřená duše, velmi tvrdě bojující s hranicemi. Neumím je stavět, a když už nějakou postavím, zpravidla je taková, abych ji byla schopna kdykoli přelézt. Především co se hranic v mezilidských vztazích týče. Když si představím, kam by mne tato má vlastnost v oblasti tlumočení pro neslyšící dostala, tak vidím jen dvě možnosti. Buď by ze mne byla workoholička, anebo bych vystavěla silné zdi kolem svého srdce a přátele bych si v komunitě de facto neudělala. Což by znamenalo, že bych celý život pracovala s cizími lidmi. A to je snad ještě horší než první možnost.

Zodpovědnost. Jako další, velmi specifický rys tlumočení pro neslyšící je pro mne zodpovědnost. Ano, ta zodpovědnost, vyžadovaná téměř v každém zaměstnání, někdy však více a jindy zase méně. V mnohých povolání cítíme několiknásobně větší zodpovědnost. Lékaři, chirurgové, ale i architekti, vedoucí stavby, elektrikáři, vychovatelé, nebo řidiči autobusů se téměř každý den vystavují riziku ohrožení života lidí, s nimiž (nebo pro něž) pracují. Oproti tomu by se mohlo zdát, že tlumočení ve škole nebo v médiích žádnou zvláštní zodpovědnost nevyžadují. Přesto ale po celou dobu mého studia cítím velmi silně tíhu zodpovědnosti. Za prvé, u nás je zodpovědnost přímá – přímo hmatatelná. Náš klient nás vidí, sdílí s námi situaci, celá komunita stojí za ním a my se před ní musíme obhájit. Mnohdy se setkáme i se závažnými rozsudky, kde je naše tlumočení stěžejní součástí verdiktu. Při policejním vyšetřování závisí na každém slově, jež zvolíme. U soudu záleží i na melodii a tónu hlasu, jež neslyšícím „vložíme do úst“. Ve vyhraněných situacích tohoto typu záleží na preciznosti našeho porozumění a předání každičké informace. A to není vše. Jsme zároveň také mosty mezi dvěma velmi odlišnými kulturami, často jsme jediní v situaci, kdo rozumí oběma kulturám. Tyto odlišnosti se vždy nejlépe poznají na humoru. Vtipy druhé kultury zpravidla nepovažujeme za nijak legrační. I v případě slyšících a neslyšících je tomu tak. Vtipům neslyšících je pro nás těžké porozumět, a ještě těžší se jimi upřímně bavit. Ale je to tlumočnickova zodpovědnost, aby jeden pochopil druhého. Zdaleka tu tedy nejde jen o lingvistiku či translatoologii, ale spíše o umění vcítit se do myšlení druhého, empatii, pochopení a vhodnou interpretaci i nevyřčeného. Tlumočnick si tedy na sebe bere zodpovědnost nejen za to, co může prostě překládat, nýbrž

i za to, co si musí domýšlet. I za veškeré informace mezi řádky.

Zodpovědnost. Zodpovědnost úzce souvisí s důvěrou, nutnou v úspěšné práci s lidmi. Tato důvěra je ohromně křehká. Pro neslyšící až extrémně. Nemají moc ve zvyku spoléhat se na slyšící lidi a slepě jim důvěřovat. Problém je v tom, že přesně to cítí i k tlumočnickovi. Jsou v tomto směru velmi citliví na svou zranitelnost. Stačí málo a dlouho budovaná důvěra se rozpadne na kousky a tlumočnick pak může být rád, pokud dostane novou šanci znovu začít stavět základy důvěry nové.

Role tlumočnicka. Jedním z posledních osobních důvodů, jež mne k mému konečnému rozhodnutí nestát se tlumočnickem vedl, je samotná role tlumočnicka jako pouhého zprostředkovatele komunikace. Tady, konečně, mohu vycházet ze své vlastní zkušenosti. Na Dni dětí v Radlicích jsem se na jednom ze stanovišť domluvila se svou kolegyní, že první polovinu vymezeného času budu tlumočit a v druhé části se přesunu do role průvodce aktivitou. Bylo pro mne obrovským sebepoznáním a zároveň překvapením, když jsem si uvědomila, že s dětmi komunikují a kolegyně tlumočí, byť to mělo být opačně. Když se k našemu stanovišti nahrnulo osm dětí a kolegyně mlčela a nijak si jich nevšímalá, tak jsem automaticky převzala iniciativu a začala s dětmi komunikovat sama. Příčina mého chování je jednoduchá, jsem zvyklá s dětmi pracovat, a je pro mne velmi snadné najít si k nim vlastní cestu. Ve chvíli, kdy se děti začaly cítit na našem stanovišti nechtěně a nepříjemně, nedokázala jsem se ovládnout a vlítla jsem do komunikace přímo po hlavě. Myslím, že role zprostředkovatele, tedy pasivního účastníka komunikační situace, je pro mne velmi nepřírozená. Dobrý tlumočnick je dobrý právě tehdy, když v komunikaci osobně jakoby ani není. Alespoň si myslím, že skutečným cílem tlumočnicka je komunikace mezi slyšícím a neslyšícím tak bezbariérová, jako by se spolu bavili dva slyšící či neslyšící sami. Zachovat si neutralitu, suverenitu, dodržovat všechny své hranice a mít tak vycvičenou sebekázeň k všemu uvedenému, je pro mne nad lidský úkol.

Rozhodla jsem se tedy nevyhýbat dále pedagogické dráze, již mi všichni od malicka vnucovali, a rozvíjet svůj potenciál tímto směrem. Za výše popsané poznání jsem však neskutečně vděčná. Děkuji za možnost všechny tyto souvislosti pochopit dříve, než by bylo pozdě.

JULIE SCHMIDTOVÁ

studentka 2. ročníku oboru Čeština v komunikaci neslyšících na UJKN na FFUK, vyučující Mgr. Naďa Hynková Dingová, Ph.D.

Pozvánka na jarní jeronýmský výlet do sázavského kláštera

Letošní jarní výlet na počest sv. Jeronýma se uskuteční **v neděli 10. dubna 2022** a jeho cílem je Sázavský klášter. Jedná se o rozsáhlý areál bývalého benediktinského kláštera, jenž se nachází v městečku Sázava nad stejnojmennou řekou. V 11. století jej založil svatý Prokop jako centrum slovanské liturgie. Od konce 11. století zde sídlili mniši latinského ritu, klášter byl nově postaven goticky a přestavěn barokně. Na konci 18. století byl zrušen a přestavěn na zámek.

Prohlídka je koncipována jako příběh Sázavského kláštera od počátku až do dneška: probíhá v exteriérech v blízkosti tzv. svatoprokopské jeskyně a u paty základů kostela z 11. století a obchází monument nikdy nedostavěného gotického chrámu. Pokračuje v interiérech prostorami křížové chodby s příběhy kláštera a svatého Prokopa na nástropních malbách, v prostoru bývalé mnišské jídelny a v kapitulní síni z doby vlády císaře Karla IV. Interiéry dále doplňují prostory s archeologickými nálezy a starobylými rukopisy. Součástí areálu je také nově zrekonstruovaný kostel sv. Prokopa, ten však spravuje Římskokatolická farnost a je to jiný prohlídkový okruh. Na konci prohlídky bychom však měli mít možnost do kostela nahlédnout.

Do Sázavy nad Sázavou pojedeme přímým osobním vlakem „Posázaví“ (směr Zruč n. Sázavou) z hlavního nádraží v 8:24, cestou lze přistoupit ve stanicích Vršovice (8:28), Eden (8:31), Zahradní město (8:35) nebo Hostivař (8:39). K Lítačce lze koupit jízdenku ze stanice Praha-Hostivař.

Do Sázavy dorazíme v 9:44 a z nádraží se odebereme do kláštera (1 km), kde máme na 10:15 objednanou komentovanou prohlídku. Ta bude trvat kolem 70 minut a vstupné činí pro dospělé 150 Kč, pro seniory (a mládež 18–24 let) 120 Kč, pro děti 60 Kč.

Po prohlídce se turisté vydají na pěší výlet dlouhý 12 km. Půjdeme po modré do Bělokozels, dále po žluté k hradišti Vraník a poté po zelené přes Sedliště k nádraží. Přímo proti nádraží se nachází restaurace Kozlovka, kde výlet (kolem 15 hod.) zakončíme.

Spojení zpátky do Prahy je následující:

**přímý autobus ve 14:15 (15:33 Háje) a 16:30 (17:48 Háje),
osobní vlak v 15:18 s přestupem v Čerčanech (Praha hl. n. 16:52),**

**přímý osobní vlak v 16:12 (Praha hl. n. 17:35) a
přímý spěšný vlak v 17:12 (Praha hl. n. 18:37)**

Nejpozději týden předem bych potřebovala znát počet účastníků prohlídky a také pro kolik lidí mám objednat místa v restauraci. Napište mi to prosím.

Netřeba opakovat, že tímto zveme naše členy, jejich rodinné příslušníky i jejich kamarády a na všechny se těšíme. Máte-li dotaz nebo připomínku, pište na alena.sourkova@tiscali.cz.

ALENA ŠOURKOVÁ

Dále vyšlo (nebo vyjde)...

Portugalsko-český slovník brazilské portugalské = Dicionário de brasileirismos português-tcheco / Jiří Černý a kolektiv. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. ISBN 978-80-244-6009-3.

Capita Selecta z nizozemské lingvistiky / Kateřina Křížová, Wilken Engelbrecht (eds.) 2. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2021. ISBN 978-80-244-5970-7: Kč 350,00.

Slovník současné archivní terminologie / Michal Wanner. 1. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra, 2022. ISBN 978-80-7616-118-4.

Základy latinské terminologie pro bakalářské zdravotnické obory / Jiřina Plašilová, Otto Kott, Anna Velichová. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita, 2021. ISBN 978-80-261-1043-9: Kč 249,00.

Slovník cizích slov do kapsy / Karel Václavík. 1. vyd. Praha: XYZ, 2021. ISBN 978-80-7597-926-1.

Zrádná slova v němčině / Věra Höppnerová. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2021. ISBN 978-80-87865-52-1: Kč 329,00.

Učebnice biblické hebrejštiny / Jacob Weingreen. 3. vyd. Praha: Karolinum – nakladatelství Univerzity Karlovy, 2022.

Progressive methods for determining the fire resistance of wooden beams / Dominik Špilák, Andrea Majlingová, Danica Kačíková. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2021. Terminologický slovník. ISBN 978-80-7380-875-4. ISBN 978-80-246-5019-7: Kč 365,00

Česká literatura ve francouzských překladech (1989–2020) = La littérature tchèque et ses traductions en français (1989 et 2020) / Xavier Galmiche, Lenka Pokorná Korytarová, Tomáš Kubíček; překlad do francouzštiny Eurydice Antolin. 1. vyd. Brno: Moravská zemská knihovna v Brně, 2021.

Česká literatura v anglických překladech (1989–2020) = Czech literature in English translation (1989–2020) / Ladislav Nagy, Jaromír Kubíček, Tomáš Kubíček; překlad Graeme Dibble. 1. vyd. Brno: Moravská zemská knihovna, 2021. ISBN 978-80-7051-302-6.

Asterix: latinské citáty a jejich výklad / Bernard-Pierre Molin. 1. vyd. Praha: EGMONT, 2022. ISBN 978-80-252-5119-5.

Judaismus: ilustrovaný průvodce / Dan Cohn-Sherbok. 1. vyd. Brno: Nakladatelství Jota, 2021. ISBN 978-80-7565-779-4: Kč 598,00.

Guinness World Records 2022. Praha – Slovart, 2021. ISBN 978-80-276-0304-6: Kč 699,00.

Atlas indiánů Jižní Ameriky / Mnislav Zelený-Atapama. Praha: Argo, 2021. ISBN 978-80-257-3570-1: 798,00.

Velká kniha velkých strojů / Lukáš Cohorna. Praha: Edika, 2021. ISBN 978-80-266-1677-1: Kč 399,00.

Velký obrazový průvodce světem dinosaurů / Diego Mattarelli, Emanuela Pagliari, Cristina Banfi. 1. vyd. Praha: Presco Group, 2022. ISBN 978-80-7677-039-3.

Velký obrazový sprievodca dinosaury / Diego Mattarelli, Emanuela Pagliari, Cristina Banfi. 1. vyd. Praha: Presco Group, 2022. ISBN 978-80-7677-040-9.

Encyklopedie soběstačnosti pro 21. století: rodinná zahrada: spolupráce s přírodou, pěstování vlastních potravin, přírodní hospodaření od A do Z / Eva Hauserová (ed.). 2. vyd. Praha: Stanislav Juhaňák – Triton, 2022. ISBN 978-80-7684-040-9.

Škůdci a choroby rostlin – obrazový atlas / Thomas Lohrer. Praha: Esence, 2021. ISBN 978-80-242-7575-1: Kč 399,00.

Orchideje jižních Čech / David Průša, Václav Šedivý. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeský kraj, 2022. Terminologický slovník. ISBN 978-80-86659-66-4.

Atlas of cats / Helena Harašťová, Jana Sedláčková. 1. vyd. Praha: Albatros, 2022. ISBN 978-80-00-06354-6.

Euromedia Group, Praha 2022

Hmyz: nový průvodce přírodou / Heiko Bellmann. 2. vyd. ISBN 978-80-242-7959-6.

Minerály: nový průvodce přírodou / Rupert Hochleitner. 2. vyd. ISBN 978-80-242-7958-9.

Velká encyklopedie koní / Hartley Edwards Elwyn. 2. vyd. ISBN 978-80-242-8007-3.

Velká všeobecná ilustrovaná encyklopedie. ISBN 978-80-242-7671-5.7: Kč 1299,00.

MGR. ALENA ŠOURKOVÁ
překladatelka a tlumočnice,
členka Výkonného výboru JTP

ToP

(tlumočení-překlad)

Číslo 143 ročník XXXIII – 2022

jaro 2022

ToP (tlumočení-překlad)

Odborný bulletin Jednoty tlumočnicků
a překladatelů

ISSN 1210-4159 (tištěná verze,
1990–2014)

ISSN 2336-8888 (elektronická verze
od 2015, platí i pro elektronický archiv
starších ročníků)

JTP je členem Mezinárodní federace
překladatelů FIT – Fédération
internationale des traducteurs,
organizace třídy „A“ uznané UNESCO.

šéfredaktor Petr Kautský

redakční rada Prof. PhDr. Ivana Čeňková,
CSc., Amalaine Diabová, Ing. Miroslav
Herold, CSc., PhDr. Milan Hrdlička, CSc.,
Mgr. Edita Jiráková Ph.D., Mgr. Marie
Kopecká, PhDr. Andrej Rády, PhDr.
Tomáš Svoboda, Ph.D., Mgr. Alena
Šourková, Mgr. Andreas Weber

redakce

JTP – ToP, Senovážné nám. 23,

110 00 Praha 1

Telefon: 224 142 517, 224 142 312

E-mail: jtp@jtpunion.org

www.jtpunion.org

Facebook: [jtp@jtpunion.org](https://www.facebook.com/jtp@jtpunion.org)

předplatné 2021 v ČR 200 Kč, v zahraničí
10 eur

Cena jednoho čísla 65 Kč

Zdarma členům JTP, ASKOT a řádným
členům České komory tlumočnicků
znakového jazyka

Bankovní účet: 2800245144/2010

BIC: FIOBCZPPXX

IBAN: CZ5020100000002800245144

Registrace MK ČR 6198 TS: 7B B1.

Čtvrtletník. Vychází jen ve formátu PDF.

Uzávěrka tohoto čísla 10. 3. 2022.

Vydala © Jednota tlumočnicků

a překladatelů, IČ CZ002505676.

Za obsah článků odpovídají autoři. Texty
neprošly jazykovou úpravou. Příspěvky
nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.
Příspěvky se nehonorují. Příspěvky
zde otištěné nesmí být reprodukovány
v žádné formě, ani elektronickým či
mechanickým způsobem, včetně systémů
pro ukládání a vyhledávání informací,
bez souhlasu držitelů copyrightu.
Citace z textů možno přetisknout pouze
s uvedením zdroje.

Volné kanceláře v centru Prahy

Nabízíme dlouhodobé i krátkodobé pronájmy
komerčních prostor, širokou škálu služeb a
příjemné prostředí uprostřed rušného města.

Můstek (A, B) - 8 min
Hlavní nádraží (C) - 6 min
Náměstí Republiky (B) - 5 min

Jindřišská - 2 min

---

www.smosk.cz

pronajmy@smosk.cz

FB: @smosk23

smos*k* CENTRUM

Senovážné náměstí 23
Praha 1 - Nové město, 110 00